

Valery Oisteanu - Artist total

AG and friends 2011-2024

Valery Oisteanu este un scriitor și artist cu valențe internaționale. Născut în Rusia (1943) și-a căpătat educația în România.

Acolo a terminat Politehnica, la secția chimie. În 1970 își face debutul cu o colecție de poeme "Proteze". Ca evreu este eliberat de comuniști și emigrează în USA în 1972.

La NY începe să scrie exclusiv în limba engleză, este autorul a 11 cărți de poezie, o carte de ficțiune și o carte de eseuri: "Înainte de Zei".

Oișteanu a adoptat Dadaismul și Suparealismul ca filosofie și stil de viață. În ultimii 10 ani funcționează ca editor la New York Arts Magazine și critic de artă pentru revista Brooklyn Rail.

El este, de asemenea scriitor și critic literar cu contribuții frecvente despre arta franceză, spaniolă, română și apare regulat în reviste literare (La Page Blanche, Art.es,

Viața Românească, Observatorul Cultural, Contemporanul, România literară, etc).

Ca artist plastic el produce și expune colaje la galerii din New York și, de asemenea, creează colaje (*) pentru coperti sau ilustrații pentru cărți și reviste.

O remarcabilă antrepriză este producția cărții artisanale scrisă de mână, Jurnalul Zen-Dada. O serie de desene ilustrează recenta sa publicație "Privilegii în Purgatoriu" o carte, prima parte a unei virtuale Divine Tragedii - o colecție de 88 de poeme scrise între 2001 și 2009 lansate la New York de "Fly by Night Press" NYC 2009 și erudit traduse de Nadia Brunstein în limba Romană. Primul capitol se numește "Călătorind dincolo de imaginație" jurnal de călătorie despre aventurile șamanistice. Al doilea capitol "Prietenii Suprarealiști" sunt compoziții de blues dedicate prietenilor pierduți, artiști și poeți celebri. "Peisaje de somnuri erotice" descrie experiențe de înaltă tensiune erotică din punct de vedere radical. "Reflecții antifilosofice" este secțiunea a patra de carte cu poezii manifesto/civice. Capitolul al cincilea "În cuvintele mele proprii" se compune din reflecțiile poetice-ecologice ale autorului privind dezastrele naturale și cele făcute de om.

Valery realizează o rară fuziune între poezie/colaj, text și desen botezate po-colaje într-o unificare departe de a fi simpla suma a celor două ingrediente. Ne declară Valery însuși: "Am început să fac po-colaje în chip de jurnal diurn încă în anii 60, ca o formă de protest, dar mai ales din nevoia de a feri de ochii poliției secrete mesajele anti comuniste pe care le lansam." Imediat după sosirea în USA prin anii 70, urmează școlă de arta Ray Johnson și din 74 îl putem găsi în diverse galery New Yorkeze - Feldman Gallery, împreună cu Johnson în expoziții de grup la Bucker Gallery în Soho,

Club 57, Noho Gallery and the Mudd Club. După ce s-a instalat în East Village, în 1974, un mic grup de artiști, muzicieni și poeți au început să se adune în locuința sa din apropiere de St. Mark, printre ei aflându-se: Charles Henri Ford, John Evans, Ronnie Burk, Ira Cohen, Ken Simon, Max Blagg, Gabriel Căciulă, Angelo Jannuzzi, Otto von Ruggins, Tom Walker, Liubisha Ristic, Ruth Friedman, Shelley Miller, Carlo Altomare. Mai târziu, gruparea aceasta a devenit cunoscută drept: (SPAS – Societatea poezilor și artiștilor suprarealiști) deschisă acelor interesați de expresiile radicale ale dadaismului și suprarealismului.

LIGHTER THAN AIR

Valery Oisteanu

Această societate a luat amploare prin 1976, devenind o mică editură care a funcționat aproape douăzeci de ani, un colectiv artistic „anti amnezic” care organiza spectacole pentru artiștii neluați în seamă și, de asemenea, un grup multimedia de lectură poetică ce includea muzicieni și actori. Unul din primele exemple ale acțiunilor de

„Surreal Happenings” puse la cale de SPAS-3 a avut loc la Hunter College, pe 27 februarie 1976, și a început chiar cu Valery recitând poeme antimilitariste, gol pușcă și echipat cu o mască de gaze și un microfon, după care au urmat filmele de dansuri experimentale ale lui Leny Horowitz, proiecții de diapozitive realizate de Ed Plunkett și expoziția artistică a lui John Evans – acestea fiind doar câteva exemple dintr-o seară de nebunie colectivă. Au urmat multe alte reprezentări (peste o sută), incluzând, participarea anuală la Festivalul Avangardei de la New York coordonat de Charlotte Moorman, începând cu 1974, desfășurat la Shea Stadium. SPAS a determinat, de asemenea, apariția câtorva grupuri de rock și poezie: trupe ca „Yin Yang Gang”, o combinație de poezie și blues care a apărut alături de Valery la Galleria la Mama, într-o manifestare pe care artiștii au numit-o „Jazzoetry”. O altă acțiune SPAS a fost Rock for Freedom (Rock pentru Libertate), reprezentat la Charas împreună cu Orchestra Zen-Dada, a fost denumirea unui spectacol multimedia organizat în sprijinul celor care militau pentru democrația din România. Într-un local vechi - The Knitting Factory- din East Houston se țineau lecturile publice de poezie ale grupului „Starshuttle Dada”, desfășurate împreună cu Ira Cohen. Jubileul Beat (ritm) organizat de Richard Heisler, a fost unul dintre momentele memorabile de care au avut parte boemii cei rebeli. Allen Ginsberg a citit eco-poezie, Gregory Corso, într-o apariție extrem de rară, a reușit să readucă în actualitate adevăratul spirit al generației Beat, Tuli Kupferberg a cântat împreună cu noii membri de la „Fuggs”, în vreme ce Judith Malina, Hettie Jones și Carl Solomon încântau pe toți cu exemple de poezie Beat. O altă seară remarcabilă a fost cea de 5 martie 1996, când Ralph Feldman i-a invitat pe Rabinul Isaac Fried, Yddisha Bunch, Ira

Cohen, Clayton Paterson și pe Oisteanu să redeschidă o sinagogă abandonată, situată pe Shul Street. O lumină parcă vrăjită a luminat noaptea aceea, când poeți, muzicieni și artiști au creat un adevărat centru iradiind spiritualitate. Din păcate, eforturile nu sunt întotdeauna încununuate de succes, așa că numeroase sinagogi, galerii din East End, grădini sau spații destinate spectacolelor au dispărut cu repeziciune, sacrificate dezvoltării excesive a urbei contemporane.

Am avut plăcerea să traduc câteva poezii și un articol remarcabil despre Paul Delvaux, din vasta sa producție. Recent am primit acordul poetului să fie publicat în Israel. Iată câteva poeme alese :

Louise Bourgeois (1912-2010)

Sculpturile se topesc plângându-și
singurătatea
Într-o agresivă extazie și malițioasă bucurie
Păienjenii giganti așteaptă într-o poziție
nemișcată
Mama păianjen a trecut infinitul
Oglinzile reflectă prin alte oglinzi o poartă
Uși vechi, nedeschise vreodată
Odaia sa octogonală ...o înșiruire de uși
Ce se mișcă cu lentoare, aproape invizibil,
se deschid, se închid
Și mai zac acolo
pe o lespede de granit negru
două membre umane detașate
Marea damă a artei Confesionale
Cu un falus de latex întunecat sub braț
vorbește către Freud și Lacan
Mai 31, anul 2010...
Ceva întunecat, straniu vederii plutește
peste dânsa
Capul .. pare o casă metafizică

nu are ochi ci ferestre
nu are obraji ci scări
o grădină de falusuri cresc sub dânsa
le va culege în noaptea cu lună plină
excentric, cu sadism abstract-geometric
Totemic Iconoclast Ironic
toate acestea și încă alte multe neliniști ne
spun..
știți, Louise nu se va întoarce

(traduceri : Adrian Grauenfels)

Tango Barcelona

Liniștea spartă
De panorama muzicii Barcelonei
trenuri rapide și iahturi și avioane
prin toate deodată se scurge creierul
Minotaurului
automobile pline de călători frângând lumina
baruri tenebroase pline de bărbați tenebroși
Sunetul chitarelor argentinieni
celule singuratică în Bar-celulona
Cine sunt eu acum?
Dali, Lorca, Gala?
Tango cu mustața lungă și întoarsă-n sus
pe un tricou de marinar
Picasso în Barcelona
Incrementit pe Ramblas pentru 1000 de pesete
Arătând ca Dracula,
Columb sau legionar roman
cântând din nai
Barcelona pe acoperiș cu Roberto Llimos
Tango Bar-ce-lona: un pas, doi, înainte,
înapoi
Tangoul lui Che Guevara la un automat
cu vânzare nocturnă
de prezervative, țigări
Bar-ce-lonian? Barce-lunatic singuratic?

Nici o șansă
Singur în Barcelona?
Oamenii dau în tine,

Iti fură portofelul
apoi te invită la tango
în acest păienjeniș de artă și poezie
Un port-selona conceptual de Joan Brossa
Un suprarealist în Barcelona ?
Dali, Buñuel, Granell
Miro-mirific pe zid
Mișcă-ți curul gras la cursul de Picasso
Barcelonia Gaudi-mania
La Pipas Club muzica explodează
Voci de slang de Buenos-Aires
amor y muerte, tabacumba, tabacumba
Aruncă-ți pipa, ia o țigară de foi
ține-ți bine valiza
Chitarele sunt sincronizate
cu un torero de duminică după amiază
Un bordel roșu plin cu frumoase negrese
Bar-ce-lo-nia, Babylonia
Tangoul Magic tocmai a început!

Vântul lagunei albastre

Cer cu perii cărunți în barbă
Uraganul suflă de-a curmezișul
ca un pirat mânios
apusul își pierde culoarea în ceașca mea de ceai
beat din nou, beat de vid
Vânt furtunos fără răspunsuri
și rare întrebări
Nimeni nu-i perfect strigă o fetișcana
din Mexic
o orchestră de doișpe zguduie gemurile
la Azucar
Clubul de noapte unde zece păpuși Barbie și bărbați câr
dansează în sunete de salsa
peste tigve

Tigve albe grămadă, de o înălțime de templu
piramida ritualurilor de inițiere hedonistă
e timpul să sacrificăm o fecioară
In camera 239 un helicopter abandonat
târât aici de un luptător sumo herculean
ce-și va tăia coaiele
și le va trimite prin mesager iubitei
In rada lagunei albastre
pescarii își dau nevestele pentru pește de
Atlantic și tequila
In piețele comerciale plouă
Plouă cu gustări și țigări
Kukulcan a fost odată un zeu maiiaș faimos
acum e simbolul consumului demonstrativ
Adeptii lui clădesc drumul spre avere rapidă
la dulce vita în stil mexican
Dar uneori ce-i mare e amar
Amica mea Carmen se-ndrăgostește de o
femeie și o lasă gravidă
De vină e El Niño
Treizeci și cinci de sateliți sunt în spațiu
pe orbitele inferioare ale Terei
dar pager-ii tot nu merg
și nu-mi găsesc locul în centrul propriei vieți
vântul e cel ce îmi dezrădăcinează simțurile
în curând mă va duce la nebunie
vântul de lagună albastră
nu se astâmpără niciodată.

Eclipsă de soare la New York

Cerul miraculos s-a întunecat la orele 14
Eclipsa parțială de soare pe Second Avenue
Oameni cu ochelari nostimi se uită spre cer
Luna acoperă soarele
și mașinile se reped unele în altele

O femeie fără adăpost tremură lângă câinele ei
alergând spre Capela Sfântu-Marc
"Caritatea suntem noi" împarte cafea și covrigi dulci
stafia lui Peter Stuyvensant iese din criptă
Femeile navajo așezate în zăpadă
vând șiraguri de mărgel colorate

Copii strigând în olandeză
fac un om de zăpadă femeie
In curtea de est a Bisericii Sfântu-Marc
în Bowery.
Eclipsa solară se întâmplă doar o dată
la 300 de ani
Una a fost în 1701

Următoarea va fi în 2301

Zăpada muiată cade de pe streșină
Prietenul meu Brian sare de pe streșina
etajului cinci, așa cum a visat.
Se trezește la realitate la spitalul St. Vincent
Ce mod minunat să începi un nou mileniu -
Oase sparte și incoerență

Taică-meu cade și-și rupe degetul
Inceputul sfârșitului inevitabil
Mă lovesc la degetul de la picior,
și acum e vânăt
Patafizica vieții și a morții
a fi și a nu fi concomitent
Nu e o întrebare, doar că așa simt

Crăciun 2000 în Mahattan!